

တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒဲတၢ်

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအခိပညီ ဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟံၣ်ဖျါလၢလၢ်န့ၣ် တဟံၣ်ဃုာ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲး ဒီး တလိာ်ခဲလၢာ်ဘၣ်.
တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီး
တၢ်အကံၢ်အစီသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤစ့ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဂီၢ်န့ၣ် ကွၢ်သယဲၤ Medicaid HCBS DD တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး
လၢအကြးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခွဲးလၢ အသ့ညိက့ၢ်

တၢ်က့ၢ်ဂီၤတလၢတပုၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ် အကလုာ်ကလုာ် (CDD) တၢ်ညိက့ၢ်တၢ်ခွဲး

NFOCUS တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ခိး(ဒ)နီၣ်ဂံၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒဲတၢ် - ခၢၣ်စးကရၢ 3992

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အခိပညီ

တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒဲတၢ် န့ၣ် မ့ၢ်လၢ တၢ်အလုၢ်အလၢ်တခါ, တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဘျီဝံၤတဘျီ, လၢအသိၣ်လိ
ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ တၢ်သ့ဖဲးသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်ဆိးလၢအဒိးသန့သး, တၢ်ကရၢကရိ
တၢ်ဟံၣ်ဖျိစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒဲတၢ် န့ၣ် ဟ့ၣ်ဆုၢ်လီၤတၢ်လၢ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ-နီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်ဒီးလဲတၢ်,
လၢအမၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၤဆုၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ ဒီး ဟ့ၣ်မၤစၢၤခၢၣ်စးကရၢလၢ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ
တၢ်လဲလိာ် ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢ အတအိၣ်ဖဲ တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢၤ တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်

- A. ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဃုထၢထီၣ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ တခါစုၣ်စုၣ်န့ၣ် သ့ၣ်ထီၣ်အသးဖဲ အဝဲသ့ၣ် တၢ်လိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
  - 1. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ကြၢၤမၤအါထီၣ် တၢ်ဒီးသန့သး ဒီး တၢ်ကရၢကရိ တၢ်ဟံၣ်ဖျိး; ဒီး
  - 2. တၢ်ညိကွၢ်ခွဲး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢ အဃုထၢထီၣ် ဒီး ပုၤလၢအဟ့ၣ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် မၤနီၣ်တၢ် ဖဲ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ပုၤတကစုၣ်စုၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်တိက့ၤ (ISP) န့ၣ်လီၤ.

- B. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒ်တၢ် န့ၣ် ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်အံးက့ၤကွၢ်က့ၤ ဒီး တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်က့ၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.

- C. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒ်တၢ် န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အလုၢ်အလၢ် လၢတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ဒီး ကဘၣ်ဟံၣ်ဃုာ် လုၢ်လၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် တၢ်အလုၢ်အလၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၤ သ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်မၤ, ဒီး ကဘၣ်မၤနီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ဟ့ၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်အခါ န့ၣ်လီၤ.

- D. တၢ်အဒိသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒ်တၢ် န့ၣ်ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်သိၣ်လိ တၢ်သ့ဖဲသ့မၤ အကြၢၤအဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ ကိးမုၢ်န့ၣ် တၢ်အိၣ်မူတၢ်ဟူး တၢ်ဂဲၤအပူၤ, ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ် တၢ်အိၣ်ဘၣ်လၢ:
  - 1. နီၢ်ခိၣ်ကစၢ် တၢ်ကဆဲးကဆိး;
  - 2. တၢ်ဆူၣ် ဒီး ဟံၣ်ဃီ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်;
  - 3. တၢ်ကတံၢ်ကတီ တၢ်အိၣ်တၢ်အိး;
  - 4. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ တၢ်အရၢကရိအပူၤ; ဒီး
  - 5. တၢ်ရဲၣ်လိာ်မုၢ်လိာ် ဒီး တၢ်အိၣ်ဘျးအိၣ်ကလီ တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- E. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒ်တၢ် န့ၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟံၣ်ဖျါ လၢလၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ.
  - 1. သ့ဟ့ၣ်မၤစၢၤ လၢပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ အါကတၢ် တဘျီသၢဂၤ မ့တမ့ၢ် လၢအိၣ်ဒီး လံာ်ပျဲ လဲးစ့ၣ် လၢတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးဝဲလီၢ် လၢ ပုၤနီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတဂ့ၤ တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီထီၣ် (CDD) အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
  - 2. ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢအဒိးန့ၣ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒ်တၢ် န့ၣ် တသ့ဒီးန့ၣ် တၢ်အိၣ်မူလၢ တၢ်ဒီးသန့သး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဟံၣ်ဖိဃီဖိ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး ဖဲ တနံၤဃီန့ၣ်ဘၣ်. ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဒိးန့ၣ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒ်တၢ် န့ၣ် တသ့ဒီးန့ၣ် ဖိသ့ၣ်မုၢ်န့ၣ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၢ်, တၢ်အိၣ်ဘျးအိၣ်သါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူစါတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၢ် န့ၣ်ဘၣ်.

- 3. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒဲတၢ် န့ၣ် တသ့ဟံၣ်ဃုာ် တၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤတခါခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ သ့ဒီးန့ၢ် တၢ်လီၤ ခီဖျါကမျၢၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး:
  - a. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ် အအိၣ်ဖဲ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ လီၤကဝီၤကိၣ် ကီၢ်ရၢၣ်, ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး ကိၣ်-ဝံၤ အလီၢ်ခံ တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ဒီး မုၢ်ဆါခီ တၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ ကိၣ် ပျၢ်အဆၢကတီၢ် လၢအမ့ၢ်တၢ်ကီၢ်ခါ ကိၣ်ပျၢ်မုၢ်နံၤသ့ၣ်တဖၣ်, ကိၣ်နံၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢအကတဲာ်ကတီၢ်ဟံၣ်စၢၤ, ဒီး သရၣ်သရၣ်မုၢ် ဟ့ၣ်-တၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ မုၢ်နံၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ; ဒီး
  - b. ကိၣ် တၢ်ဆၢကတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် ဆၢတဲာ်ခီဖျါ လီၤကဝီၤကိၣ် ကီၢ်ရၢၣ် လၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ အဂီၢ်န့ၣ် ဒဲလဲၣ်ဂ့ၤ မ့ၢ် ကိၣ်တၢ်ဃုာ်ထၢ (ကမျၢၢ်, ပုၤနီၢ်ကစၢ်ဒဲၣ်ဝဲ, မ့တမ့ၢ်ဟံၣ်) န့ၣ်လီၤ.

4. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒဲတၢ် န့ၣ် တသ့ ဒီပစိာ်လၢ, တၢ်လဲလိာ်အလီၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤအဂၤ အဒဲသိးသိးသ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ထီၣ် ခီဖျါ Medicaid န့ၣ်လီၤ.

F. တၢ်ဟ့ၣ်ဒီးလဲလီၤတၢ်, တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ် တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ, မ့တမ့ၢ် လံာ်လၢအကွဲးတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ န့ၣ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်လီၤ ဒဲသိး ဒီသဒါ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ လၢ တၢ်နီၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ် ဘၣ်ဃးဒီး ဟံၣ်ကစၢ် ဒီး ပုၤလၢအငါဟံၣ် လၢအဖိးသဲစးသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

G. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ် လၢအမၤဒဲတၢ် န့ၣ် သ့ဟ့ၣ်မၤစၢၤ တၢ်ဆါဟံၣ် တၢ်လီၤ ဖဲ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ န့ၣ် မ့ၢ်တူၢ်လိာ်ဘၣ်အသးလၢ တၢ်အံးထွဲကွဲးအကျိၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- 1. တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် တီာ်ဟံၣ်တၢ်လၢ ကဘၣ်လိာ်အသးလၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ အထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်တၢ်လီၤ ဒီး ကမၤစၢၤ တၢ်လဲလိာ်ခီကလိာ်သးဘျုးဘျုးဆူ အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- 2. တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်သိၣ်လိ တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢအကမၤစၢၤ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ် ဒဲသိးက အံးက့ၤကွဲးက့ၤ အဝဲသ့ၣ် တၢ်ဒီးသန့သး အပတီၢ်ခဲအံၤ, ဟ့ၣ်မၤစၢၤ တၢ်ဟံၣ်ဃုာ်ဟံၣ်သး တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဒဲလိာ်ဘၣ်အသိး, ဒီး တၢ်မၤစၢၤ ဃုာ်ဒီးကိးမုၢ်နံၤ တၢ်အိၣ်မူတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ လၢ အမၤစၢၤ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ လၢ အဝဲသ့ၣ် တၢ်ကူၣ်စါယါဘျုးတၢ်ဆါ ဒီး တၢ်ဘျုးက့ၤ အဖၤမုၢ် အိၣ်ဖဲတၢ်ဆါဟံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- 3. တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တဟံၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဆူအိၣ်ချ့ တၢ်အံးက့ၤကွဲးက့ၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ သ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်ကူၣ်စါယါဘျုးတၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်မၤအကျိၣ်အကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်, ကသံၣ်ကသီ တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂဲၤလိထံသးသ့ၣ်တဖၣ်, ကဘၣ်မၤဝံၤ ခီဖျါ ပုၤမၤတၢ်ဖိ လၢတၢ်ဆါဟံၣ် န့ၣ်လီၤ.
- 4. ပုၤတဂၤ-ဝဲလီၢ် တၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ တၢ်တိာ်ကျဲၤ ကမၤသီထီၣ် ဖဲတၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ လၢ ဟ့ၣ်ထီၣ် ဖဲ တၢ်ဆါဟံၣ်တၢ်လီၤ အခါန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်လိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဟံၤဖျါ လၢလၢာ်န့ၣ် တဟံၤဃုာ် ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်လိၣ်ဘၣ်ခဲလၢာ်ခဲဆ့ၣ်ဘၣ်. တၢ်ဝဲန့ၣ် တၢ်ဟံၤလၢ ကကဲထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ညီၣ်န့ၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ DD တၢ်ညိၣ်ကွံာ်တၢ်ခွဲး အလီၤဆီ န့ၣ်လီၤ.

- A. ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိခဲလၢာ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ညိၣ်ကွံာ်တၢ်ခွဲး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကဘၣ်:
  - 1. မ့ၢ်ဝဲ Medicaid ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တဂၤ;
  - 2. မၤဟိံထွဲ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး နံၣ်တြၢၤစကၤ တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ခိး(ဒ) ဒီး နံၣ်တြၢၤစကၤ ကီၢ်ရဲၣ် တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်;
  - 3. မၤဟိံထွဲ တၢ်အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢ ဟံၤဖျါဖဲ Medicaid ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်-အဃံာ် တၢ်အံးထွဲကွံာ်ထွဲ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်တူၢ်လိာ်မ့ၢ် ဝဲကျိၤ အသိး န့ၣ်တက့ၢ်;
  - 4. မၤပုၤထီၣ် DHHS တၢ်သိၣ်လိ လၢ တၢ်ဃုကညးအသိး; ဒီး
  - 5. သူ တၢ်ပလီၢ်ဆီ ကိးမံၤဒဲး သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

- B. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢာ် လၢအမၤဒ်တၢ်န့ၣ် သ့ၣ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤ ဒီဖျိလၢ DD ခၢၣ်စးကရၢ ပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိ န့ၣ်လီၤ.
  - 1. DD ခၢၣ်စးကရၢ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ အံၤ မ့ၢ် ဒီပနံၣ်တခါ လၢ အဆဲးလီၤအမံၤ လၢ Medicaid ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ ဒီး ဟံၤဖျါထီၣ်အသး ဒီဖျိလၢ DHHS ဒ်သိး ကဟ့ၣ်ထီၣ် DD တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ:
    - a. တၢ်ဒီးလဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်အၢာ်လီၤအီၤလီၤလိာ်သး ဒီးတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး ပုၤလၢအမၤတၢ်အၢာ်လီၤအီၤလီၤ သ့ၣ်တဖၣ် လၢ အမၤတၢ်လၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ;
    - b. တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤ လၢပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိ န့ၣ် သ့ၣ်ထီၣ်အသးဖဲ အဝဲသ့ၣ် တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်လဲၤဒီဖျိ, ဒီး တၢ်ဒုးနဲၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်;
    - c. ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်သိၣ်လိ ဒ်သိး ကမၤလီၤတံၢ် ပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒ်သိး ကဟ့ၣ်မၤစၢၤ တၢ်အံးထွဲကွံာ်ထွဲ အပတီၢ်လၢ အလိၣ်ဘၣ်;
    - d. ဘၣ်လိာ်သး လၢ ကမၤ တၢ်သိၣ်လိ တၢ်တိာ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ် အကြၢးန့ၣ်ဘၣ်လၢ DHHS;
    - e. မၤလီၤတံၢ် တၢ်သ့မၤန့ၢ်အလၢအပုၤ ဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အကံၢ်အစီ; ဒီး
    - f. တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဖိးတၢ်မၤအဂၤ သ့ၣ်တဖၣ်.

2. ချာနစကရု ပုဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ န့ၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ တၢ်ဒီးလဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤလိာ်သးဒီး ပုၤလၢအမၤတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢ အမၤတၢ်မၤ လၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဒီး တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဖိးတၢ်မၤ အဂၤ သ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

C. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ လၢအမၤဒဲတၢ် န့ၣ် တသ့ကဲ နီၢ်ကစၢ်-တၢ်န့ၣ်ကျဲ န့ၣ်ဘၣ်.

D. ပုၤတဂၤလၢအဘၣ်ဃးလိာ်သးဒီး ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဘၣ်ဆၣ် တမ့ၢ် ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးမူဒါလၢဖိးသဲစး ဘၣ်ဃးဒီး ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ န့ၣ် သ့ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ လၢအမၤဒဲတၢ် ဖဲ အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်လိာ်အသးလၢ တၢ်လိာ်ဘၣ် အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ န့ၣ် သ့မၤန့ၢ် ထဲ ချာနစကရု ပုၤဟ့ၣ်ထီၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် အယီၤ, ပုၤလၢအဘူးတၢ်န့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ် ချာနစကရု ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ.

အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်

A. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ လၢအမၤဒဲတၢ် န့ၣ် ကဘၣ် ပူၤ ဖဲ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ တနံၣ်တဘျီ ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် စ့ၣ်ဖျိာ် အပူၤ န့ၣ်လီၤ.

B. တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ လၢအမၤဒဲတၢ်န့ၣ် ထူးထီၣ်ကဒါက့ၤ အပူၤ ကိးမုၢ်နံၤ ဒဲး န့ၣ်လီၤ.

1. ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိန့ၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဆိးလၢ ပုၤမၤတၢ်ဖိ အစ့ၤကတၢ် န့ၣ်ရံၣ် တဆံ မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်လၢ 24-န့ၣ်ရံၣ် ဖဲ ဂီၤခီ 12:00 န့ၣ်ရံၣ် တုၤ 11:59 န့ၣ်ရံၣ် အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

2. ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်မၤစၢၤ စ့ၤန့ၣ် န့ၣ်ရံၣ် တဆံ ဖဲ 24-န့ၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ် ဂီၤခီ 12:00 န့ၣ်ရံၣ် တုၤ မုၢ်နီၤခီ 11:59 န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤ န့ၣ်, ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ ကဟ့ၣ်အပူၤ တတ် လၢ ကိးမုၢ်နံၤ အပူၤ န့ၣ်လီၤ.

3. တၢ်တဆံးတက့ မ့တမ့ၢ် ခဲလၢ ဘၣ်ဃးဒီး တနံၤ န့ၣ်ရံၣ် 10 န့ၣ် သ့ကဲထီၣ် တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိဒီး ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ မံၤ အဆၢကတီၢ်, ဒ်သိး တၢ်ဝဲအံၤကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ISP ဒီး တၢ်လိာ်ဘၣ် ခဲလၢခဲဆ့ မ့ၢ်ဘၣ်လိာ်အသးန့ၣ်လီၤ.

C. တၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဝဲစိာ်တီဆုၢ် တၢ်မၤန့ၣ်:

- 1. ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အပူၤ ဖဲ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ လၢအမၤဒဲတၢ် အတီၢ်ပူၤ;
- 2. ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အပူၤ လၢ တၢ်လီၢ် ဖဲ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ လၢအမၤဒဲတၢ် စးထီၣ်အသးအခါ; ဒီး
- 3. ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အပူၤ လၢ တၢ်လီၢ် ဖဲ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢ လၢအမၤဒဲတၢ် အကတၢ် န့ၣ်လီၤ.

D. DD တၢ်အပူၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် ဟံၣ်ဃုာ်ထီၣ် အသး ဖဲ [DD ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ ဝဲး\(ဘ\)လံာ်ကဘျးပၤ\(webpage\)](#)အပူၤန့ၣ်လီၤ.

- 1. အပူၤတဘျီအဂီၢ်န့ၣ် ကြးမၤန့ၢ် အဘူးအလဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ထဲတခါ န့ၣ်လီၤ.
- 2. စးထီၣ်မုၢ်နံၤမုၢ်သိန့ၣ် မ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢရဲၣ်ကျဲၤ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ; အဘူးအလဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ မ့ၢ်တအိၣ်လၢာ် ဘၣ်န့ၣ် ကဖဲန့ၢ် မုၢ်နံၤအကတၢ် အသိ တဘျီဃီ န့ၣ်လီၤ.